

Declaratia de la Istanbul

Provocari pentru Europa 2020 – Necesitatea unei politici eficiente de cercetare si dezvoltare

Provocarile cu care se va confrunta Europa in urmatoarele decade sunt multiple. Asigurarea unei educatii de calitate, dezvoltarea abilitatilor, gestionarea schimbarilor demografice, obtinerea oportunitatilor egale, asigurarea competitivitatii globale, reducerea saraciei si a somajului si lupta impotriva schimbarilor climatice sunt printre cele mai importante dintre acestea.

O Europa construita pe inovatie va fi cruciala pentru a face fata acestor provocari si este cheia pentru redresarea economiei. In acest context toate inovatiile, incepand de la practicarea inovatiei la inovatiile bazate pe tehnologie, de la nivelul invatamantului scolar pana la cel academic si de la cercetarea de baza pana la cercetarea aplicata, fara uitarea artelor si a umanitatii, vor avea cu ce sa contribuie.

Inovatia porneste de la interactiunea dintre oameni si organizatii si de la cercetarea si dezvoltarea interdisciplinara. Aceste interactiuni depind in cele mai multe cazuri de proximitatea fizica si cateodata de cea virtuala, si beneficiaza de un mediu care permite sa se produca si sa apara noi idei de dezvoltare.

Daca Europa nu va face pasi concreti in ceea ce priveste realizarea unor actiuni bine gandite si in directia unei politici generale coordonate mai bine de Inovatie & Dezvoltare, va exista un risc mare ca lucrarile stiintifice de amploare de pana in 2020 sa fie realizate pe continente mai aplecate asupra dimensiunii inovative.

Pentru a mentine competitivitatea, Europa are nevoie de o baza industriala puternica si diversificata, de utilizarea responsabila si rationala a propriilor resurse energetice si a altor resurse naturale si de un mediu echilibrat de companii mari si intreprinderi mici si mijlocii. Acest lucru este esential deoarece impactul IMM-urilor asupra performantei economice si a crearii de locuri de munca este mare. Mai mult decat atat este crucial sa se exploateze avantajul competitiv al tuturor teritoriilor, atat din mediul urban cat si din cel rural fara a uita zonele montane si cele periferice.

Dimensiunea teritoriala este esentiala pentru identificarea abilitatilor, identificarea nevoilor si ideilor si furnizarea unei platforme pentru toti actorii implicati, in particular IMM-urile, conducand toate acestea la crestere economica si la dezvoltare sociala. In acest context, parteneriatul tuturor acestor actori este vital pentru depasirea obiectivului de 15 % IMM-uri (direct sau indirect) implicate in al 7-lea Program Cadru de Cercetare, procent care nu este destul.

De asemenea, pentru a reduce fragmentarea eforturilor de cercetare si dezvoltare sustinute la nivel european, national si regional in Europa, noi propunem sa se deschida subprogramele Programului Cadru participarii administratiilor regionale implicate in cercetare, dezvoltare si inovatie prin programe comune si procese co-decisionale, precum si sa se accepte o strategie comuna intre Comisia Europeana si regiuni in vederea participarii in structurile create pentru implementarea programelor. Acest lucru implica un angajament clar si ferm din partea regiunilor, atat din punct de vedere stiintific, cat si financiar.

Programele tematice si Fondurile Structurale ar trebui de asemenea mai bine aliniate pentru a fi mai eficiente, iar politica de cercetare ar trebui sa fie mai echilibrata intre a sprijini cercetarile fundamentale si cercetarile aplicate. Cercetarea si inovatia trebuie sa ramana o prioritate cheie pentru urmatoarea perioada de programare a Fondurilor Structurale si concentrarea cheltuielilor in aceasta sfera va trebui sa fie permanent marita. In aceasta perspectiva, noi pledam pentru o politica regionala pentru toti, aceasta din urma fiind un instrument cheie pentru implementarea Strategiei Europa 2020. Studiul ARE „De la Subsidiaritate la Succes” a aratat faptul ca regiunile sunt cele mai bine plasate pentru a gestiona cercetarea aplicata, deoarece cercetarea fundamentala este asumata mai bine la un nivel mai superior. Acest lucru ar trebui luat in considerare cand sunt elaborate si implementate politicile de cercetare pentru a maximiza potentialul tuturor actorilor implicati atunci cand incearca sa combata provocarile orizontale la care este supusa Europa.

Respectand aspectele anterioare, scolile si universitatile ar trebui sa isi formeze studentii cu abilitati si atitudini potrivite, care sa stimuleze creativitatea, asumarea riscurilor si spiritual antreprenorial. Doar intr-un mediu care incurajeaza creativitatea si accepta esecurile, poate sa apara inovatia reala, in adevaratul sens al cuvintului. Sunt necesare programe educationale si de formare mai eficiente pentru ocupa locurile de munca in economia europeana bazata pe inovatie, angrenand astfel in continuare oameni creativi specializati sau foarte dotati, cercetatori si antreprenori, fara deosebire in ceea ce priveste formatia educationala de baza. In plus atentie ar trebui acordata evidentierii si indrumarii pentru dezvoltarea afacerilor recent demarate.

Comunicarea este de asemenea foarte importanta, deoarece politicile R&D si de inovatie sunt deseori percepute de catre cetateni ca foarte abstracte, cu toate ca realitatea arata ca ele au un impact major asupra vietii lor de zi cu zi. In acest context, politicienii regionali sunt mai apropiati de cetateni, de nevoile, de temerile si de intrebarile lor.

Valoarea adaugata a regiunilor in rolul lor de inovatori publici si sociali ar trebui sa fie recunoscuta ca un proces care functioneaza deseori de jos-in-sus si ca un factor motrice, si care poate fi anticipat, stimulat si intretinut direct de catre autoritatile regionale.

In acest context, noi, regiunile membre a Adunarii Regiunilor Europene – Rezerva Europeana de Actiune – accentuam faptul ca o politica eficienta de R&D si inovatie trebuie sa se bazeze pe diversitate si pe integrarea dimensiunii teritoriale daca se are in vedere ca aceasta sa contribuie la cresterea durabila si la crearea de locuri de munca. De aceea noi:

1. Recunoastem faptul ca politicile R&D ambitioase sunt mijloace cruciale pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020 si pentru implementarea acestuia intr-un mod prin care Europa sa devina o economie bazata pe cunostinte consolidate. Acestea sunt o cale de depasire a crizei economice, de lupta impotriva saraciei,

somajului si excluziunii sociale si de combatere a provocarilor demografice, energetice si climatice;

2. Consideram ca educatia (invatamantul) are un rol major in crearea climatului pentru inovatie si spiritul antreprenorial incluzand promovarea mobilitatii; În plus atentie ar trebui acordata implementarii politicilor pe termen lung si cresterii cunostintelor privind mediul antreprenorial la toate nivelele administrative din regiuni, in vederea stimulării inovatiei si antreprenoriatului.
3. Credem ca regiunile au rol cheie cand vine vorba de a facilita si consolida cooperarea si interactiunea între cei mai importanti actori R&D, respectiv educatia, cercetarea si industria (triumghiul cunoasterii), deoarece ei pot cel mai bine sa utilizeze diversitatea, creativitatea si abilitatile locale in vederea stimulării inovatiei;
4. Ne obligam sa intarim cooperarea între toate regiunile Europei in vederea conectarii actorilor regionali si pentru a le permite sa-si impartaseasca experientele, sa intretinem cooperarile active si inovatiile comune.
5. Recunoastem faptul ca, clusterelor sunt vitale pentru intarirea competitivitatii regionale bazate pe o "specializare desteapta" si ca politica clusterelor este un instrument important pentru catalizarea si mobilizarea cunostintelor disponibile la nivelul unei regiuni, sprijinind inovatia bazata pe practica si pentru canalizarea acestora in vederea dezvoltarii de noi produse si servicii. Sprijinul pentru "Clusterelor axate pe cercetare" unde autoritatile regionale pot sa catalizeze recunoasterea mutuala si cooperarea între sectoarele de afaceri regionale si sistemul de cercetare regional, este de o importanta particulara;
6. Subliniem faptul ca un acces mai usor si consolidat la finantare este important pentru a permite aparitia start-up-urilor (ex.: infiintarea de firme noi) si pentru cresterea companiilor inovative si pentru implementarea rezultatelor R&D obtinute de entitati indiferent de marime sau statut de proprietate, pentru a reduce timpul necesar pentru a ajunge pe piata (pentru valorificare) si facem apel la conditii mai bune de accesare a finantarilor, in special pentru IMM-uri, pentru o piata mai integrate pentru capitalul privat si de risc si pentru dezvoltarea de instrumente de sprijin mai eficiente prin utilizarea in inovatie a surselor de la bugetul public, incluzand si abordarile de tip "împartire a asumarii a riscurilor"; apelam de aceea la o extindere a utilizarii instrumentelor financiare pentru sprijinirea cercetarii si inovatiei, de asemenea la nivel regional.
7. Subliniem importanta de a ajunge la un acord privind patentul (brevet, certificat) European ca o conditie cadru esentiala pentru stimularea cresterii prin inovatie si pentru a saluta eforturile Presedintiei Belgiene a UE in acest domeniu;
8. Accentuam nevoia de programe suport europene pentru o mai buna implicare a IMM-urilor si apelam la continuarea simplificarii masurilor, la coordonarea eficienta si rationala a programelor. In acest context speram in continuare la implementarea propunerilor curente, pentru a face mai simple si mai coerente Programele Europene in sprijinirea R&D si inovatiei;
9. Cerem sa se deschida accesul la procesul de luare a deciziilor cu privire la urmatorul Program Cadru UE pentru Cercetare regiunilor, mai ales celor care au un

record semnificativ in promovarea, gestionarea, implementarea si evaluarea programelor de cercetare, dezvoltare si inovare.

10. Credem ca este nevoie de un parteneriat in adevaratul sens al cuvintului intre actorii regionali, nationali si UE pentru aplicarea principiului subsidiaritatii asa cum este consfintit in Tratatul de la Lisabona.
11. Accentuam importanta promovarii viitoarei dezvoltari a sinergiilor in utilizarea principalelor surse de finantare UE si cercetare si inovatie, in regiuni: FP7, Programul Cadru pentru Competitivitate si Inovatie (CIP) si Fonduri Structurale, si apelam la o armonizare a reglementarilor financiare intre programele tematice si regionale UE;
12. Subliniem faptul ca o guvernare intensificata pe mai multe nivele este vitala pentru a depasi fragmentarea si dublarea eforturilor in vederea cresterii eficientei politicilor si pentru a mari potentialul Europei;
13. Acceptam provocarea inovatiei prin exploatarea valorii diversitatii regionale, utilizand resursele naturale intr-un mod cat mai responsabil, furnizand un mediu favorabil inovatiei, sprijinind cooperarea intra- si interregionala si folosind inovatia ca o parghie de a face ca regiunile noastre si Europa sa ofere pana-n 2020 locatii de a trai durabile si prospere.

Adoptata de Adunarea Generala ARE la Istanbul (TR) in 12 noiembrie 2010.